

Kauhajoen ja Kurikan Harjannevan tuulivoimapuisto

Kyselyn tulosten koonti 11/2022

Taustaa

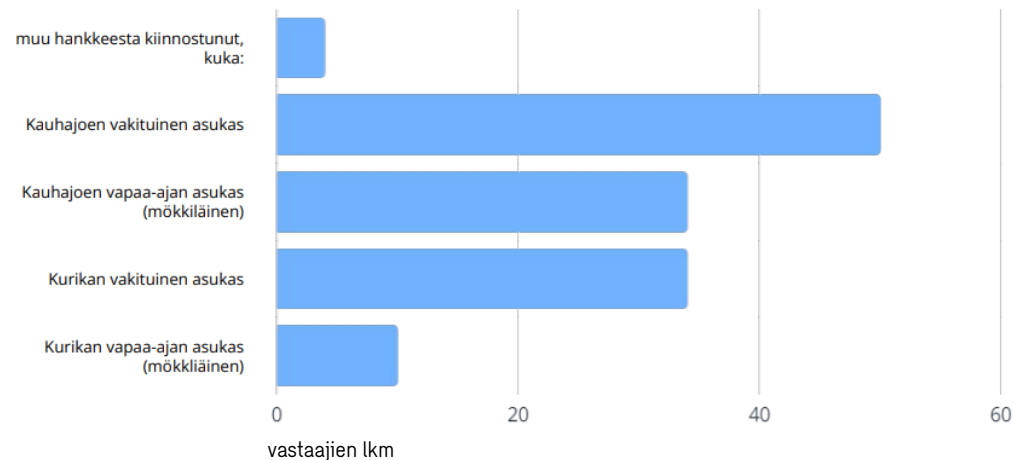
- Ilmatar Kauhajoki Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Etelä-Pohjanmaalle Kauhajoen ja Kurikan kaupunkien eteläosaan Nummijärven ja Ikkeläjärven väliselle alueelle. Hankealueelle suunnitellaan enintään 13 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on noin 10 MW, voimaloiden roottorin halkaisija enintään 250 metriä ja kokonaiskorkeus enintään 350 metriä. Hankealueen pinta-ala on noin 2 500 ha.
- Kyselystä lähetettiin tiedote viiden kilometrin etäisyydellä hankealueesta kaikkiin osoitteisiin (sekä vakituiset että vapaa-ajanasunnot). Postitus tehtiin osoitepoiminnan perusteella niin, että samaan talouteen ei lähtenyt kahta kyselyä. Poiminta toteutettiin digi- ja viestintäviraston palvelusta ja toteutettiin siten, että vastaajien tunnistaminen tai muunlainen yksilöinti ei ole mahdollista. Lisäksi tiedote toimitettiin hankealueen maanomistajille. Kyselystä tiedotettiin myös paikallislehdissä (Kauhajoen paikallislehdissä Suupohjan Seutu ja Kauhajoki-lehti, Kurikan paikallislehdissä J-P Kunnallissanomat, Kurikka-lehti ja Jurvan Sanomat) sekä kaupunkien sivuilla ja some-kanavissa. Kyselyn tiedotteessa oli ohjeet vastata kyselyyn netissä. Mikäli vastaaja ei pystynyt vastaamaan netissä, tiedotteessa oli ohjeet tilata kysely paperilomakkeella valmiiksi maksettuine palautuskuorineen.
- Kyselyyn saatiin yhteensä 124 vastausta. Yksi vastaus tuli postitse paperilomakkeella, muut sähköisen lomakkeen kautta. Vastaukset on koottu yhteen ja käsitelty luottamuksellisesti (YVA-konsultti ja hankevastaava). Paperilomakkeella tullut vastaus ei ole mukana yhteenvetokuvioissa, mutta vastauksen sisältö on huomioitu muiden vastausten mukana. Kyselyssä ei kysytty vastaajan henkilötietoja, ja vastausten luottamuksellinen käsittely tuotiin esille myös tiedotteessa.
- Vastaukset on koottu yhteenvetoon tähän raporttiin, minkä lisäksi tuloksia hyödynnetään YVA-menettelyssä. Raportti ja tulosten muu tiedotus tehdään niin, että yksittäisiä vastaajia ei pysty tunnistamaan.

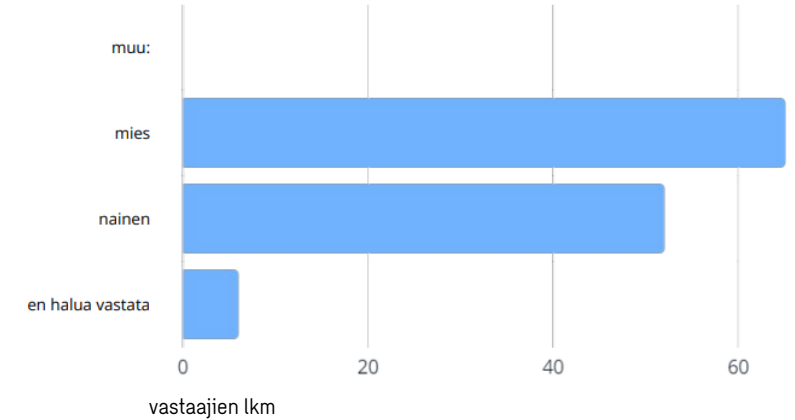
Taustatiedot

- Vastanneista suurin osa (53 %) on miehiä, kolmannes (42 %) naisia
- Kuusi vastaajaa ei halunnut kertoa sukupuoltaan
- Vastanneissa oli eniten 45-64-vuotiaita (47 %), mutta myös 25-44-vuotiaita oli paljon (33 %). Alle 15-vuotiaita vastaajia ei ollut lainkaan.
- Vastaajista valtaosa oli Kauhajoen puolelta: Kauhajoen vakituksia asukkaita (42 %) ja mökkiläisiä (29 %). Kurikasta vastaajia oli vähemmän: vakituksia asukkaita 29 % ja mökkiläisiä 8 %. Mökkiläisiltä kysyttiin myös vakituista asuinkuntaa. Yleisimmin vastaajat asuvat Etelä-Pohjanmaan alueella.
- Muita hankkeesta kiinnostuneita oli 4 kappaletta, joista 2 oli alueen metsänomistajia.

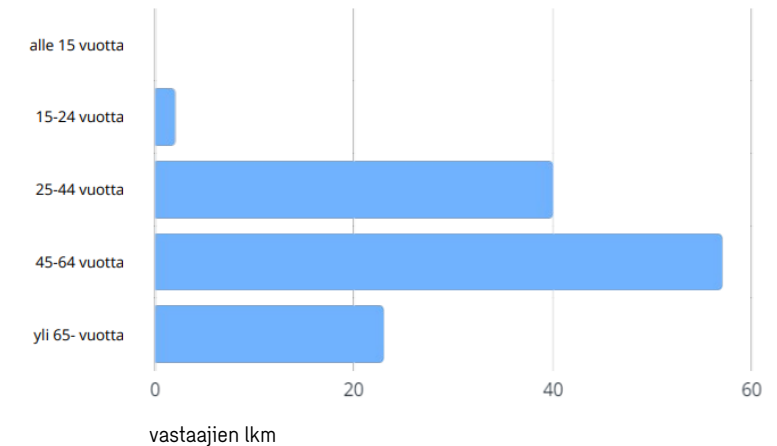
Oletko

Sukupuolesi

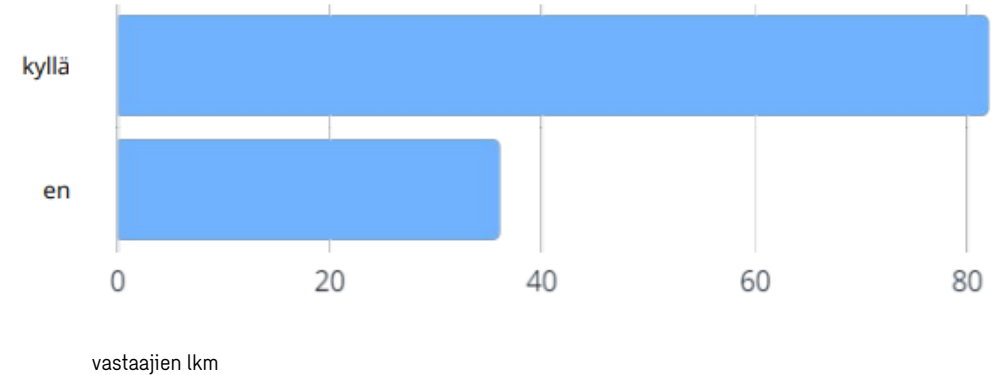
Ikäsi

Taustatiedot

- Vastaajilta kysyttiin, ovatko he kuulleet Harjannevan tuulivoimapuistohankkeesta ennen kyselyä. Suurin osa (70 %) on kuullut hankkeesta. Alueen maanomistajista 96 % oli kuullut hankkeesta, vapaa-ajan asukkaista vain 54 %.
- Mikäli vastaaja on kuullut hankkeesta, kysyttiin mistä:
 - Tiedotustilaisuudet (16 mainintaa)
 - Kyläläisiltä tai naapureilta (12 mainintaa)
 - Tuttavilta tai sukulaisilta (10 mainintaa)
 - Lehdestä (10 mainintaa)
 - Netistä tai sosiaalisesta mediasta (10 mainintaa)
 - Kirjeestä (6 mainintaa)
 - Tuulivoimatoimijan yhteydenotosta (4 mainintaa)

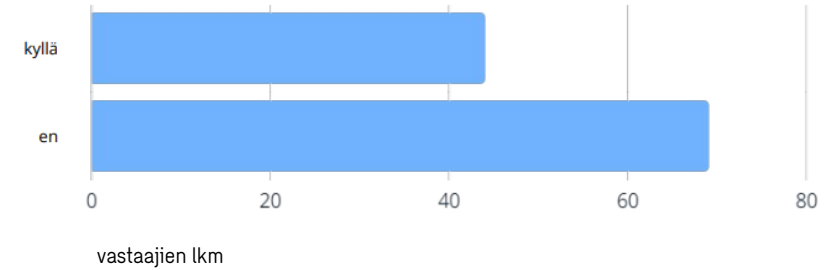
Oletko kuullut Harjannevan tuulivoimapuistohankkeesta ennen tätä kyselyä?

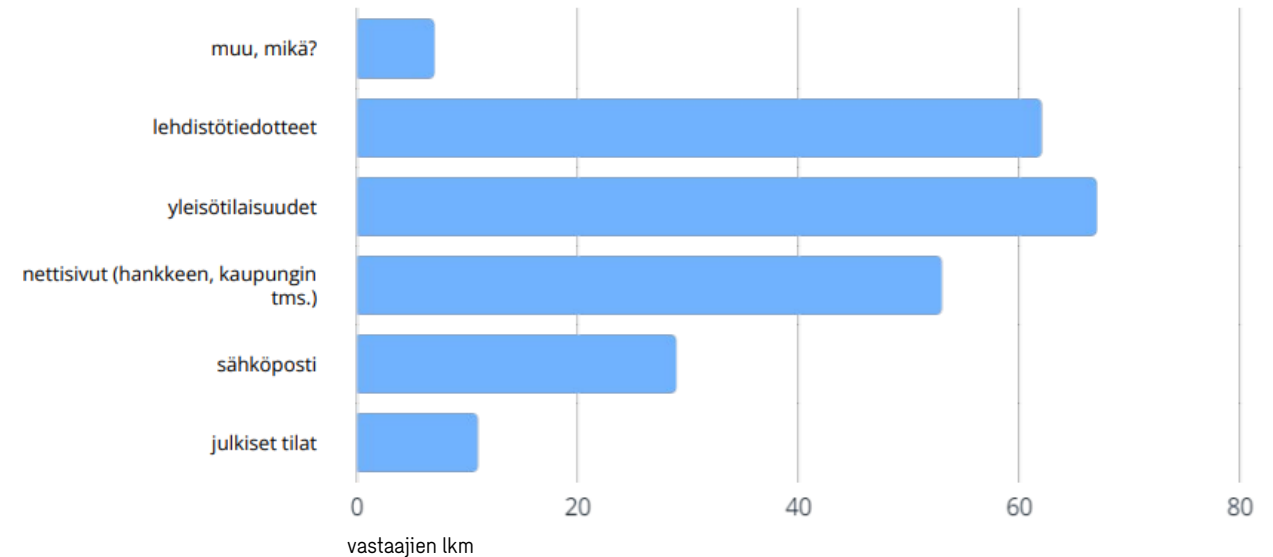
Taustatiedot

- Lisäksi kysyttiin, onko vastaaja saanut riittävästi tietoa tuulivoimapuistohankkeesta.
- 39 % vastanneista katsoo saaneensa riittävästi tietoa.
- Yli puolet katsoo, että tietoa ei ole saatu riittävästi. Tietoa kaivataan lisää:
 - Vaikutuksista (haitoista), yleisestikin enemmän tietoa etukäteen (mm. tarkka sijainti)
 - Luonnon ja asukkaiden huomioimisesta
 - Vaikutuksista paikallisille
 - Teistä ja kulkujärjestelyistä sekä sähkönsiirrosta
 - Perusteluja hankkeelle, myös laajemmassa kontekstissa
 - Avointa viestintää
- Vastaajien mukaan tehokkaimmat tavat tiedottaa hankkeesta ovat yleisötilaisuudet, lehdistötiedotteet ja nettisivut.
- Kohtaan ”muu” oli ehdotettu yleisimmin sosiaalista mediaa.

Oletko saanut riittävästi tietoa tuulivoimapuistohankkeesta?

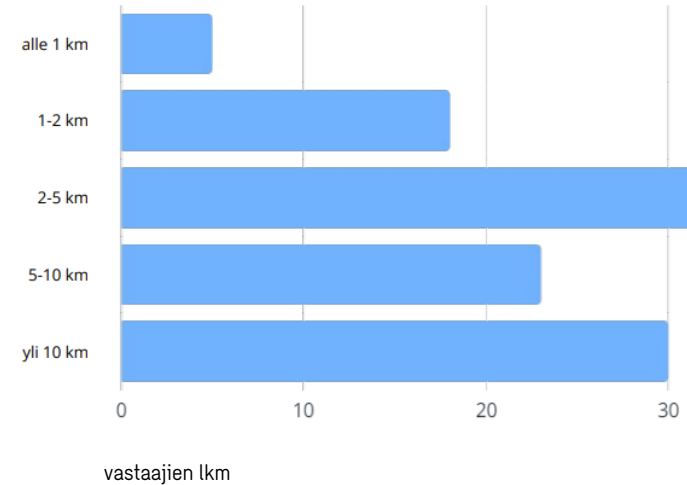
Mitkä ovat mielestänne tehokkaimmat tavat tiedottaa hankkeesta?

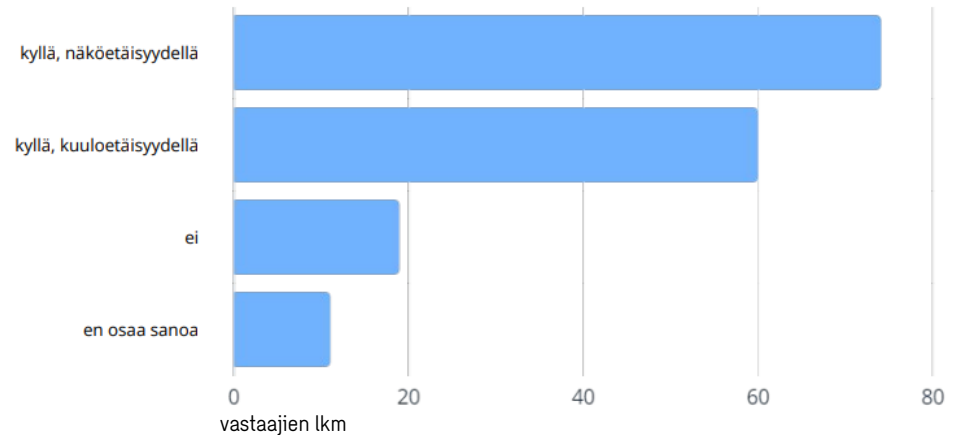
Taustatiedot

- Suurin osa vastaajista arvioi asuvansa vähintään 2 km tuulivoimapuiston alueesta. Kolmasosa ilmoitti etäisyydeksi 2-5 km.
- Valtaosa vastaajista arvioi asuvansa kuulo- ja/tai näköetäisyydellä voimaloista.
- Kuviossa ovat mukana myös ne 54 vastaajaa, joka katsovat asuvansa sekä näkö- että kuuloetäisyydellä.
- Vastanneista 22 % on tuulivoimapuistoalueen maanomistajia, lisäksi 48 % omistaa maata lähialueelta.

Kuinka kaukana arvioit asuntosi tai vapaa-ajanasuntosi sijaitsevan suunnittelusta tuulivoimapuiston alueesta (linnuntietä)?

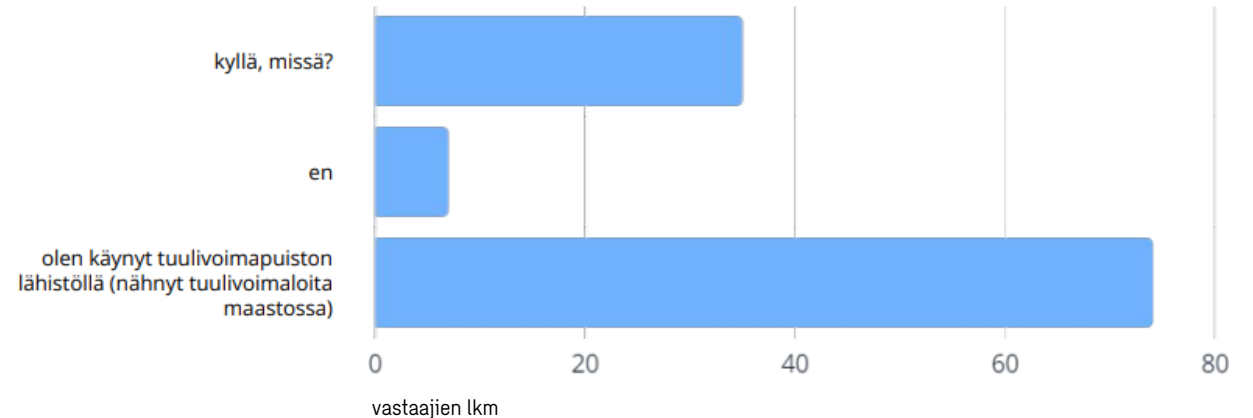
Sijaitseeko suunniteltu tuulivoimapuiston alue arviosi mukaan näkö- tai kuuloetäisyydellä vakituiselta tai vapaa-ajanasunnoltasi?

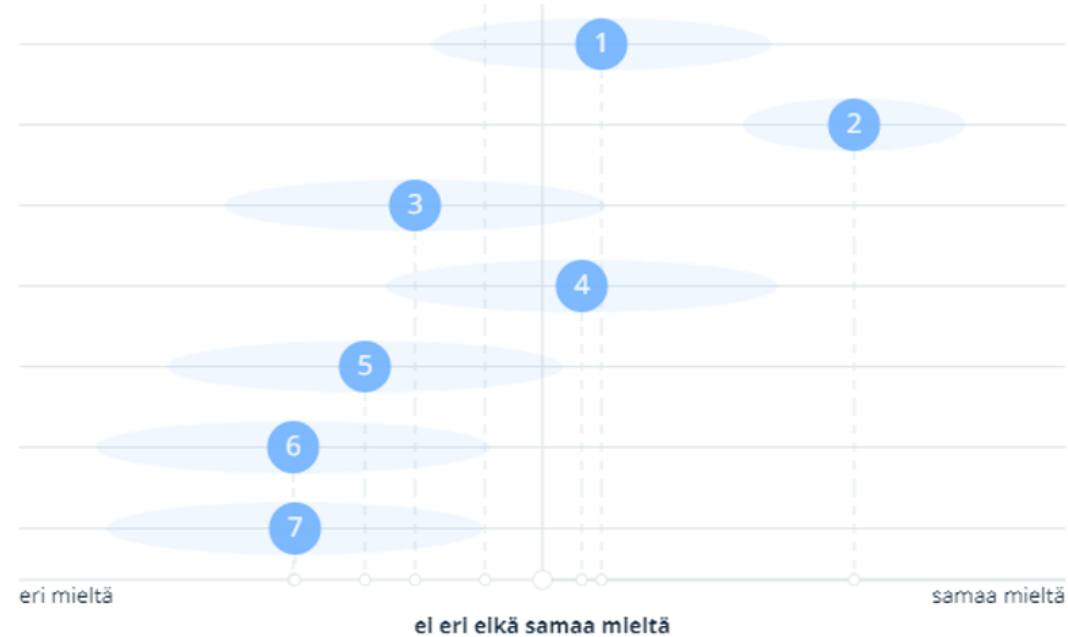
Taustatiedot

- Vastaajia pyydettiin kertomaan kokemuksia tuulivoimasta kysymyksellä, ovatko he käyneet jonkin voimassa olevan tuulivoimapuiston alueella (Suomessa tai ulkomailla)
 - Vastanneista 33 % on käynyt tuulivoimapuiston alueella, 71 % lähistöllä
 - Tuulivoimapuistojen alueista on käyty erityisesti Kauhajoen ja Kurikan alueen valmiissa puistoissa sekä muualla eteläisellä Pohjanmaalla.
- Tuulivoimapuistoihin tutustuneilta pyydettiin lisäksi ajatuksia, joita käynti herätti:
 - Ääni ja melu (36 mainintaa) koettiin häiritsevänä. Neljää vastaajaa voimaloiden ääni ei häirinnyt.
 - Maiseman muutos (29 mainintaa). Usea vastaaja koki voimaloiden rumentavan tai pilaavan maisemaa.
 - Luonto- ja ympäristövaikutukset (22 mainintaa). Usea vastaaja koki, etteivät voimalat sovi luontoon. Vaikutukset on hyvä tutkia tarkasti ja sijoittaa voimalat alueille, joissa haittoja aiheutuu vähiten.
 - Yleisesti negatiivisia kokemuksia tai ahdistusta koki 8 vastaajaa.
 - Hyvänä ja vihreänä energiatuotantomuotona tuulivoiman koki 8 vastaajaa. Toisaalta 5 vastaajaa epäili tuulivoiman tehokkuutta ja hyötyjä kustannuksiin ja haittoihin nähden.

Oletko käynyt tuulivoimapuiston alueella (Suomessa tai ulkomailla)?

Taustatiedot

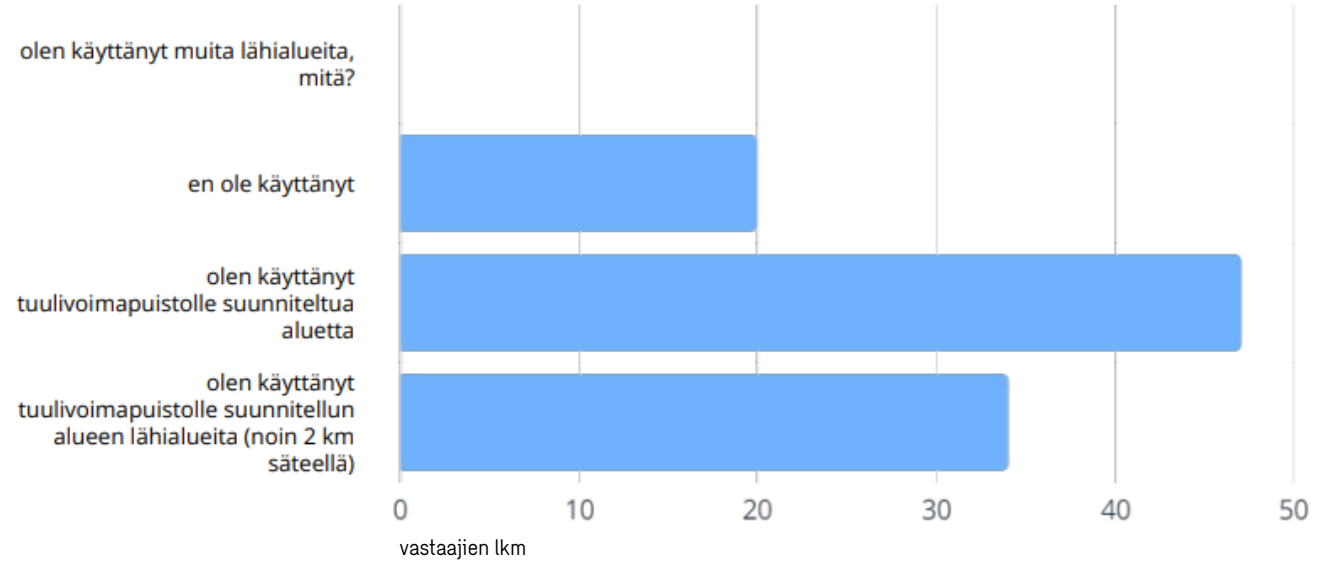
Arvioi väitettä:

1. ilmastonmuutos on vakava ongelma
2. olen perehtynyt tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin
3. tuulivoima on ympäristöystävällinen tapa tuottaa energiaa
4. uusiutuvan energian (mm. tuulivoima, aurinkovoima) tuotanto on tärkeää Suomessa
5. toivon Suomeen lisää tuulivoimaloita
6. toivon kotikuntaani lisää tuulivoimaloita
7. Harjannevan tuulivoimahanke voidaan toteuttaa onnistuneesti ja vastuullisesti

- Vastaajat katsovat olevansa perehtyneitä tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin
- Vastaajat pitävät keskimäärin ilmastonmuutosta vakavana ongelmana ja uusiutuvan energian tuotantoa tärkeänä Suomessa. Mielenpiteet jakaantuvat kuitenkin paljon.
- Vastaajat suhtautuvat neutraalisti tai jokseenkin kielteisesti väitteeseen tuulivoiman ympäristöystävällisyydestä energiantuotannossa.
- Vastaajat eivät toivo lisää tuulivoimaloita Suomeen ja vielä vähemmän kotikuntaansa. Kummassakin väitteessä tuulivoimaa toivoo lisää noin 20 % vastaajista. Hankealueen maanomistajat suhtautuvat tuulivoimaan hieman muita kielteisemmin.
- Vastaajat epäilevät, että Harjannevan tuulivoimahanke voitaisiin toteuttaa onnistuneesti ja vastuullisesti. 70 % oli täysin tai osittain eri mieltä.

Suunnittelualue

Oletko käyttänyt suunnitellun tuulivoimapuiston lähialueita virkistykseen tms.?

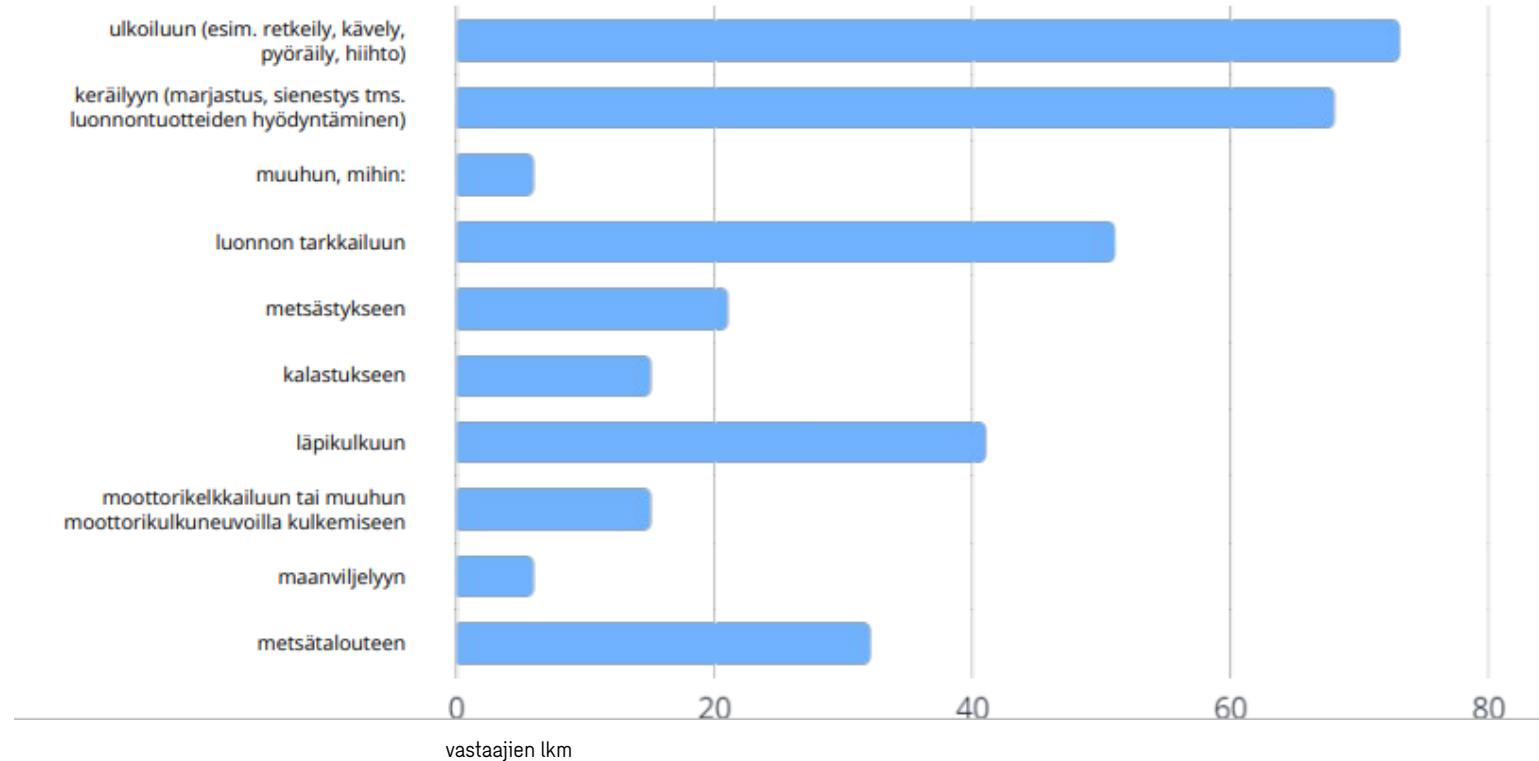

- Vastaajilta kysyttiin, ovatko he käyttäneet suunnitellun tuulivoimapuiston lähialueita virkistykseen tai muuhun vastaavaan. Vaihtoehtoista pystyi valitsemaan useamman.
- Vastanneista 47 % on käyttänyt tuulivoimapuistolle suunniteltua aluetta ja 34 % lähialueita noin 2 kilometrin säteellä.
- Vastanneista vajaa 20 % ei ole käyttänyt alueita.

Suunnittelualue

- Niiltä vastanneilta, jotka kertovat käyttäneensä joko hankealuetta tai sen lähialueita, kysyttiin millaiseen virkistykseen tai muuhun olet käyttänyt alueita. Vaihtoehtoista pystyi valitsemaan useamman.
- Suurin osa vastanneista on käyttänyt alueita ulkoiluun (91 %) ja keräilyyn (85 %).
- Alueella tarkkaillaan luontoa (64 %) ja aluetta käytetään läpikulkuun (51 %).
- Alueella harjoitetaan myös metsätaloutta (40 %).
- Kohdassa ”muu..” on nostettu esiin mökkeily, uinti ja suojelu.

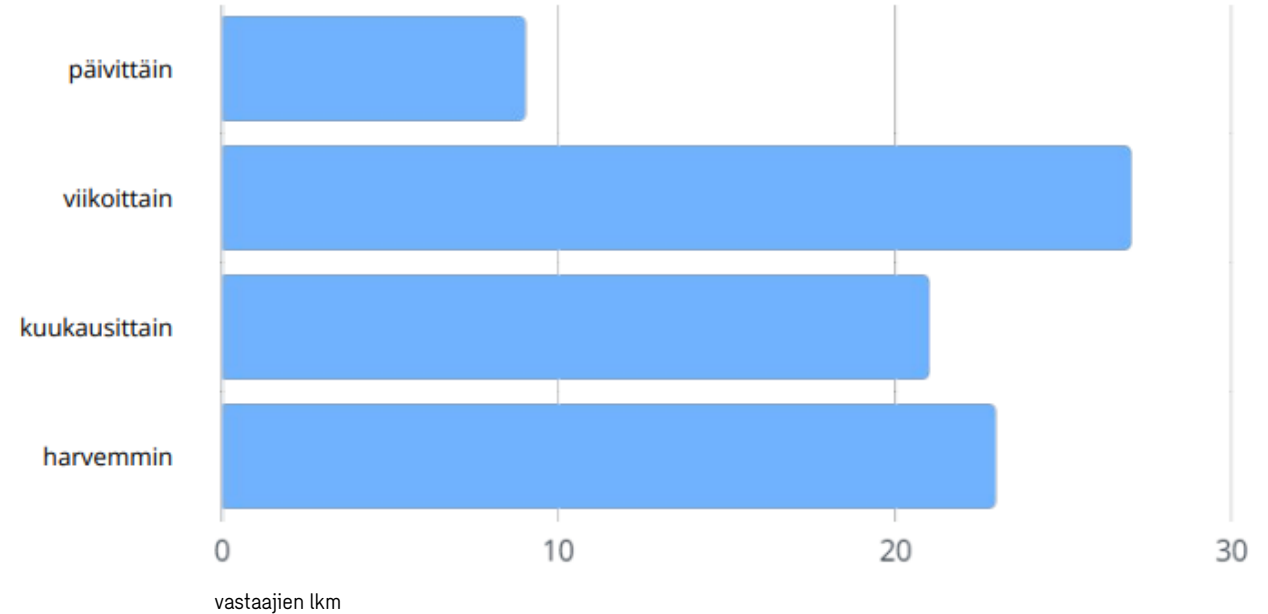
Millaiseen virkistykseen tai muuhun olet käyttänyt alueita? (voit valita useamman)

Suunnittelualue

- Vastaajilta kysyttiin myös arviota, kuinka usein he liikkuvat alueella.
- Vastanneista 11 % kertoo liikkuvansa päivittäin, 34 % viikottain ja 26 % kuukausittain
- 29 % liikkuu alueella harvemmin.

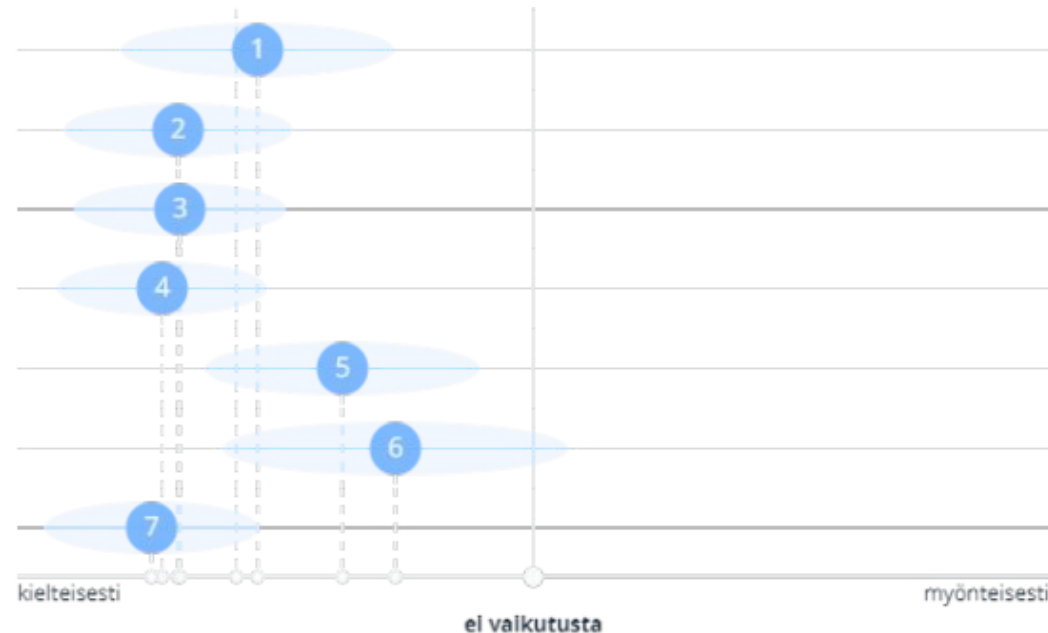
Kuinka usein liikut suunnitellulla tuulivoimapuiston alueella tai sen välittömässä läheisyydessä?

Vaikutusten arviointi

- Vastaajat arvioivat vaikutukset varsin negatiivisiksi. Erittäin tai melko kielteisesti arvioitiin vaikutukset asumismahdollisuuksiin (86 %), kiinteistöjen arvoon (85 %), virkistys- ja harrastusmahdollisuuksiin (84 %) sekä asuinympäristön viihtyisyyteen (80 %).
- Myös vaikutukset oman elämän laatuun nähtiin kielteisinä (74 %).
- 41 % vastaajista arvioi, ettei hanke vaikuta omaan toimeentuloon. Noin puolet arvioi vaikutukset kielteisiksi.
- Arviot vaikutuksista tiestöön jakaantuvat melko tasaisesti. Myönteisesti suhtautuviakin on.

Prosenttiluvut kertovat niiden vastaajien määrän, jotka ovat valinneet vaihtoehdon 1 tai 2 eli kielteisesti (3 = ei vaikutusta, 4 ja 5 = myönteisesti)

1. Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi oman elämäsi laatuun?

2. Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi asuinympäristösi / vapaa-ajan asuinympäristösi viihtyisyyteen?

3. Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi lähialueen virkistys- ja harrastusmahdollisuuksiin?

4. Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi lähialueiden asumismahdollisuuksiin (vakituinen ja loma-asuminen)?

5. Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi omaan toimeentuloosi?

6. Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi alueen ja lähialueen tiestön kuntoon (liikennevaikutukset)?

7. Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi alueen ja lähialueiden kiinteistöjen tai asuntojen arvoon?

Ympäristövaikutukset

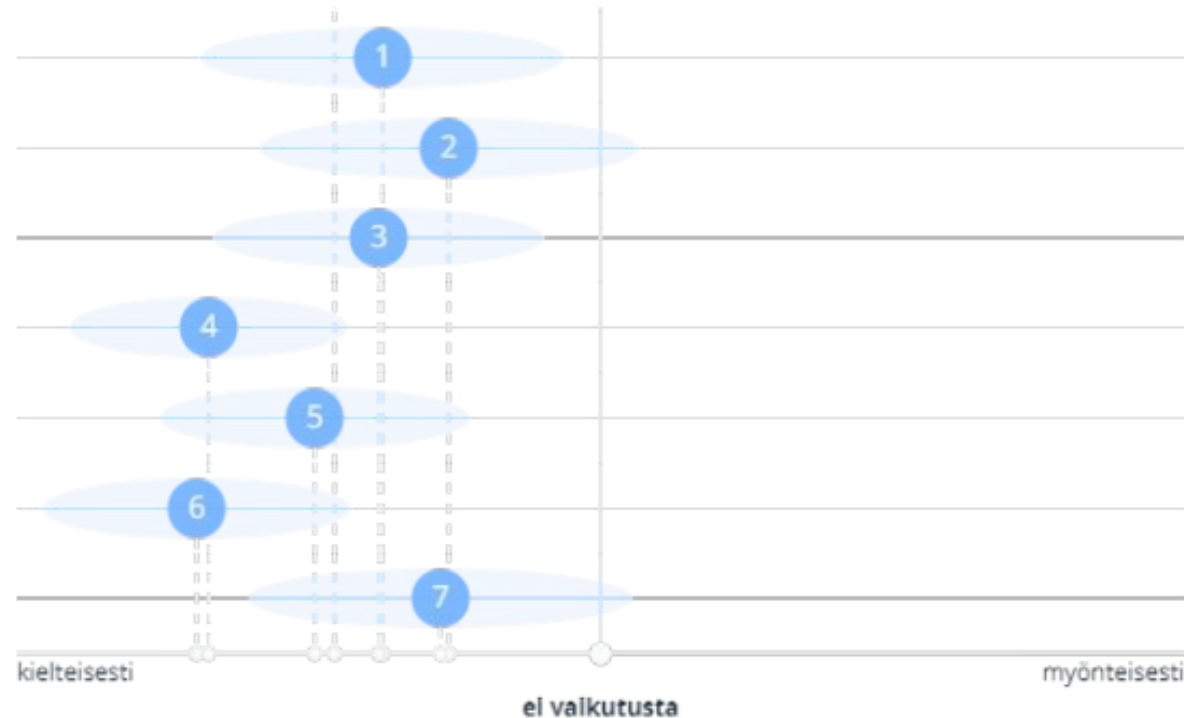
- Vastaajilta pyydettiin myös arviota ympäristövaikutuksista, jotka nähtiin keskimäärin kielteisinä. Erityisen kielteiseksi arvioitiin melu- (91 %) ja maisemavaikutukset (90 %).
- Vaikutuksia eläimistöön sekä välkkeeseen/varjostukseen koettiin olevan vähemmän kuin muita vaihtoehtoja.

Prosenttiluvut kertovat niiden vastaajien määrän, jotka ovat valinneet vaihtoehdon 1 tai 2 eli kielteisesti (3 = ei vaikutusta, 4 ja 5 = myönteisesti)

Työllisyys- ja taloudelliset vaikutukset

- Vastaajilta pyydettiin myös arviota työllisyys- ja taloudellisista vaikutuksista.
- Vastaajat näkevät hankkeen vaikutukset alueen imagoon (81 %) ja matkailuun (78 %) kielteisimpinä. Myös vaikutukset muihin elinkeinoihin (63 %) ja elinvoimaisuuteen (59 %) nähtiin kielteisinä.
- Talous- ja työllisyysvaikutukset arvioitiin myönteisimmiksi. Yleisin vastaus jokaisessa väitteessä on kuitenkin kielteisin.
- Vähiten vaikutuksia nähtiin olevan palveluihin.

1. Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi alueen elinvoimaisuuteen?

2. Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi alueen työllisyyteen?

3. Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi alueen palveluihin?

4. Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi alueen matkailuun?

5. Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi alueen muihin elinkeinoihin?

6. Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi alueen imagoon?

7. Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi alueen talouteen?

Prosenttiluvut kertovat niiden vastaajien määrän, jotka ovat valinneet vaihtoehdon 1 tai 2 eli kielteisesti (3 = ei vaikutusta, 4 ja 5 = myönteisesti)

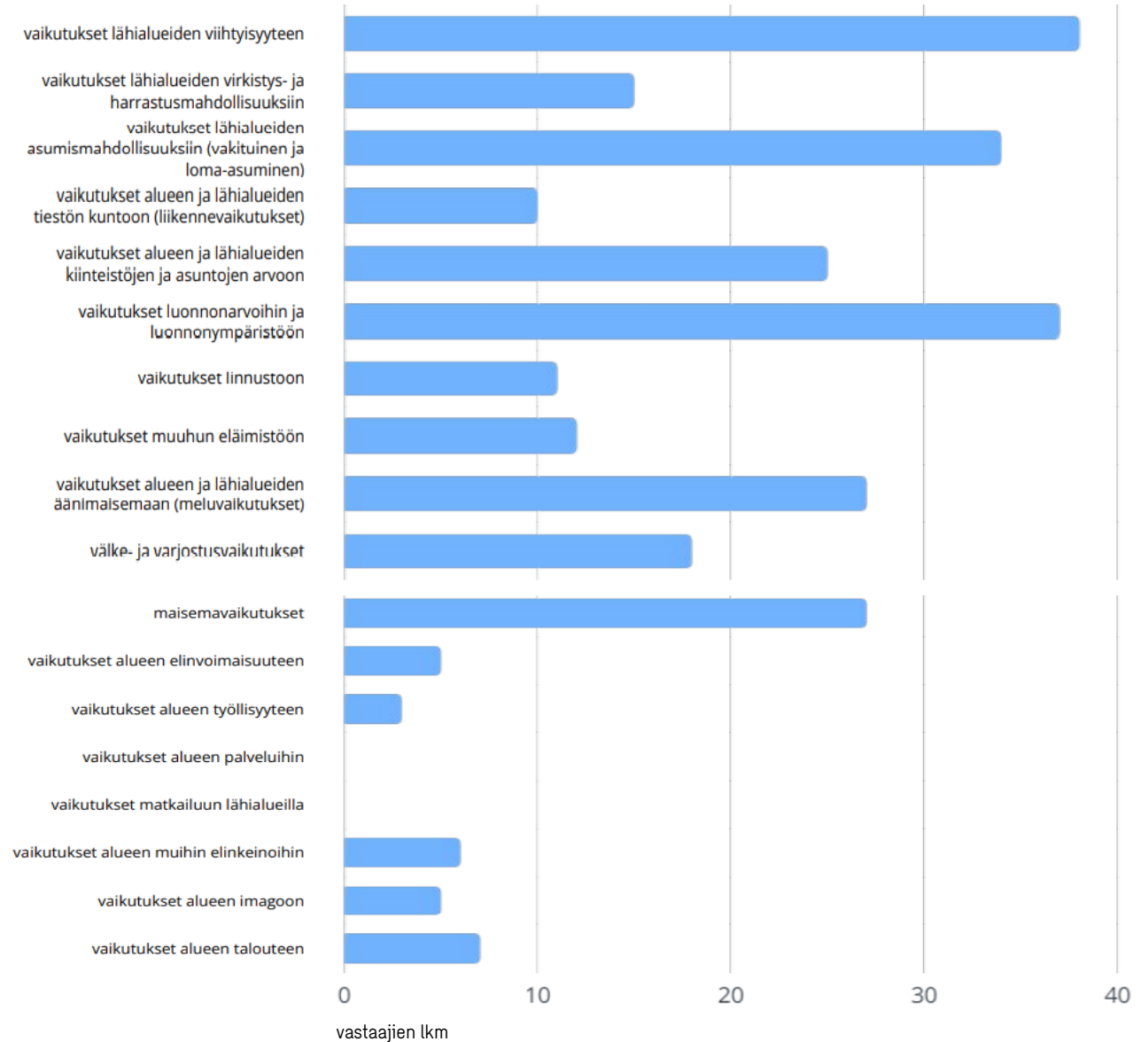
Muita vaikutuksia

- Vastaajia pyydettiin kirjaamaan mahdolliset muut vaikutukset, joita he arvelevat tuulivoimapuistolla olevan, ja joita tulisi arvioida.
- Vastauksista nousee esille:
 - Vaikutukset pohja- ja juomaveteen
 - Ympäristö- luonto- ja linnustovaikutukset
 - Voimalan koko elinkaaren ajan vaikutukset rakentamisesta purkamiseen, esim. pitkän aikavälin vaikutukset ympäristölle vs. saatu hyöty
 - Vaikutukset asukkaisiin, mm. terveysvaikutukset ja riittävät suojaetäisyydet
 - Tuulivoimapuiston toiminnan lopetuksen jälkeinen voimaloiden purkaminen
 - Maanomistajien edut ja oikeudet sekä niiden turvaaminen mahdollisissa ongelmatilanteissa
 - Vaikutukset television näkyvyyteen
 - Vaikutukset sähkömarkkinoihin
 - Tuulivoima-alueiden virkistyskäyttö ja turvallisuus

Toiminnan aikaiset vaikutukset

- Vastaajilta pyydettiin näkemystä, mitkä ovat tuulivoimapuiston toiminnan aikaisista vaikutuksista merkittävimmät.
- Vaihtoehdoista pystyi valitsemaan enintään kolme.
- Vastaajat näkevät merkittävimpinä vaikutukset lähialueiden viihtyisyyteen (40 %), luonnonarvoihin ja –ympäristöön (39 %) sekä asumismahdollisuuksiin (36 %).
- Myös vaikutukset maisemaan (29 %), äänimaisemaan (29 %) sekä kiinteistöjen ja asuntojen arvoon (27 %) koettiin merkittäviksi.
- Vastanneista yksikään ei ole nostanut vaikutuksia alueen palveluihin tai matkailuun merkittävimiksi vaikutuksiksi.

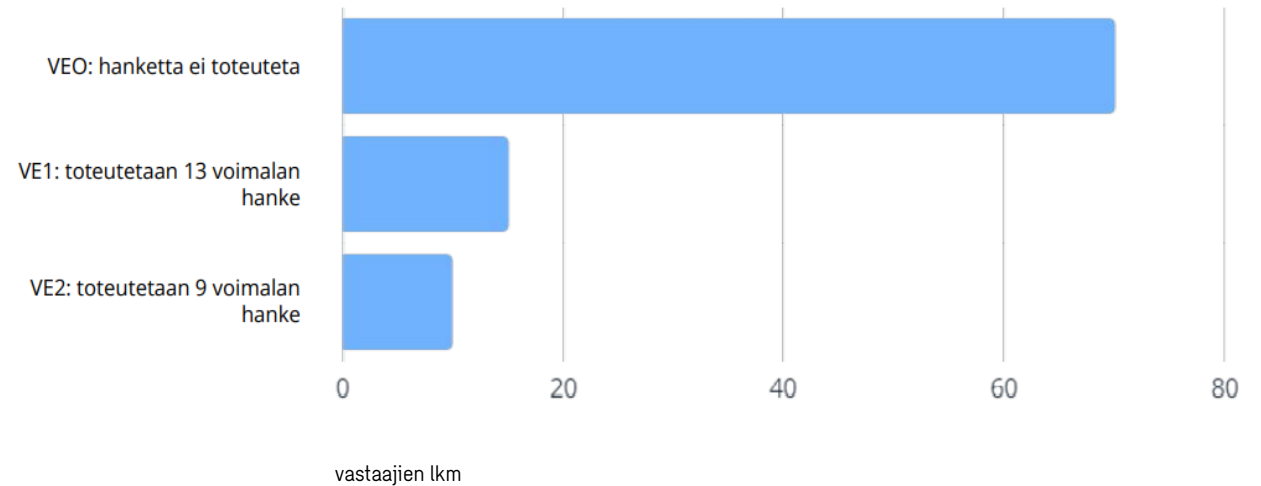
Mitkä ovat mielestäsi tuulivoimapuistohankkeen toiminnan aikaiset kolme (3) merkittävintä vaikutusta?

YVA-vaihtoehdot

- Vastaajia pyydettiin vielä kertomaan, mitä YVA-menettelyssä tutkittavista vaihtoehdoista he kannattavat.
- Vastanneista 74 % pitää kannatettavimpana vaihtoehtoa 0 (hanketta ei toteuteta). Hankealueen maanomistajista vaihtoehtoa 0 kannattaa 82 %.
- Loput vastaajista näkevät tuulivoimaloiden toteuttamisen kannatettavana, eli 16 % kannattaa vaihtoehtoa 1 (toteutetaan 13 voimalan hanke), 10 % vaihtoehtoa 2 (toteutetaan 9 voimalan hanke).

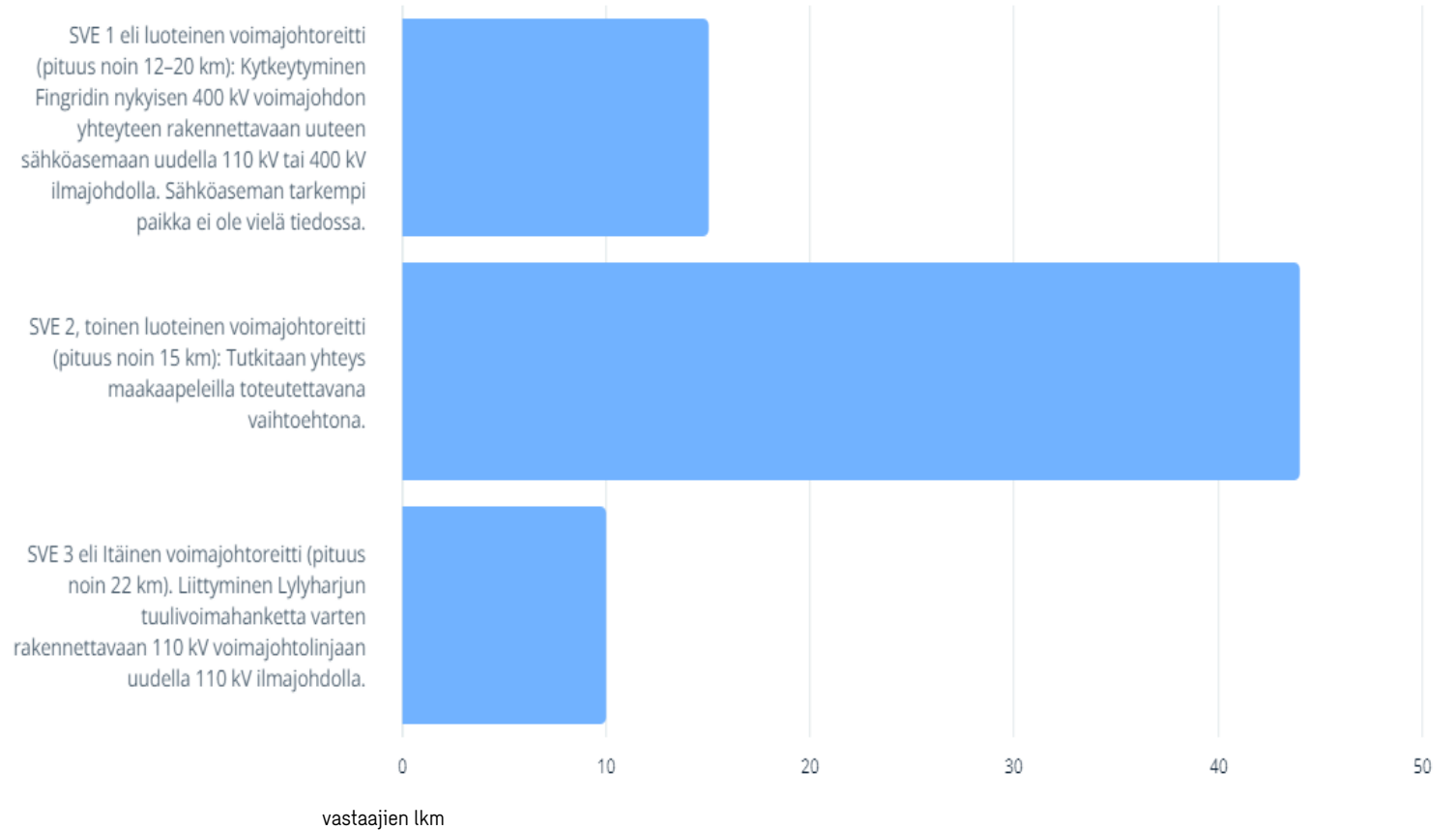
Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) tutkitaan kolmea vaihtoehtoa. Mitä vaihtoehtoa kannatat?

Sähkönsiirto

- Vastaajilta kysyttiin kantaa sähkönsiirtovaihtoehdoista. Vaihtoehtoja on 3:
 - SVE 1 luoteinen ilmajohdoilla
 - SVE 2 luoteinen maakaapelein
 - SVE 3 itäinen ilmajohdoin
- Eniten kannatusta (64 %) sai SVE 2 eli maakaapeloitu luoteinen reitti.

Harjannevan tuulivoimapuiston sähkönsiirto tapahtuu joko maakaapeleita tai ilmajohtoa pitkin. Mitä seuraavista vaihtoehdoista kannatat?

Sähkönsiirto

- Vastaajat kommentoivat sähköverkkoon liittymistä seuraavasti:
 - Kiinteistörakenne ja maanomistus on hyvä huomioida johdon sijoittamisessa.
 - Linjaus kannattaisi siirtää mahdollisuuksien mukaan yhteisöjen ja valtion maalle.
 - Yksityismaista kunnan korvaus tai mieluiten vuosittaiset vuokratulot.
 - Mahdollisimman huomaamaton sähkölinja.
 - Tiestön varteen maakaapelilla.
 - Muiden suunniteltujen tuulipuistojen huomioiminen linjan suunnittelussa.
 - Nykyisten linjojen ja käytävien hyödyntäminen
 - Luoteinen linja kulkee metsäalueita pitkin ja siten parempi.
 - Ei ilmajohtoja.

Kommentit vaihtoehtoihin

- Vastaajat pystyivät myös vapaasti kommentoimaan vaihtoehtoja. Seuraavia näkökohtia nousi esille:
 - Alue on liian ahdas tuulivoimalle, kyliä ja asutusta on joka puolella.
 - Alue ei sovellu tuulivoimala-alueeksi.
 - Lähialueella on jo runsaasti tuulivoimaa.
 - Alue on merkittävä luonnon ja vedenhankinnan kannalta. Pohjavesi ja luontoarvot huomioitava.
 - Ympäristövaikutukset tulee arvioida perusteellisesti.
 - Halutaan enemmän tietoa käytännön haitoista
 - Aurinkoenergia voisi soveltua alueelle paremmin.
 - Voimalat tulisi rakentaa isompiin kokonaisuuksiin.
 - Kauhajoen puoleinen alue sopii tuulivoimalle paremmin.

Kommentit vaihtoehtoihin

- Vastaajat saivat perustella, miksi eivät katsoneet Harjannevan alueen soveltuvan tuulivoimalle.
 - Liian lähellä asutusta. Lisäksi alueella on paljon mökkejä.
 - Luontoa pitäisi säästää edes jollain alueella. Erämaista aluetta ja ainutkertainen järvimiljö.
 - Tuulivoima pilaa maisemat ja kulttuuriperinnön.
 - Pohjavesialueita ja Natura-alueita sekä muita suojelualueita lähellä.
 - Monessa ilmansuunnassa on jo rakennettu tai rakenteilla tuulivoimaloita.
 - Tuulivoimalat eivät sovi sisämaahan. Aurinkoenergia olisi sopivampi.
 - Tuulivoimalat eivät sovi maisemaan.
 - Sähkönsiirtoyhteyksissä voi tulla ongelmia.

Muut energiantuotantomuodot

- Vastaajia pyydettiin kertomaan, millaiset energiantuotantomuodot he näkevät kannatettavina.

- Kannatettavia ovat

- aurinkovoima 27 mainintaa
- Ydinvoima 24 mainintaa
- turvetuotanto 14 mainintaa
- vesivoima 11 mainintaa
- bioenergia 10 mainintaa
- tuulivoima 9 mainintaa
- puu 8 mainintaa
- uusiutuva energia 3 mainintaa
- fuusioenergia 2 mainintaa
- kivihili 1 maininta
- ei-uusiutuva energia 1 maininta

Tuulivoimaa kannatettiin, jos paikka on soveltuva.

Muu palaute

- Vastaajat saivat lopuksi antaa avointa palautetta hankkeeseen liittyen. Palautteessa nousi esille seuraavaa:
 - Alue ei useiden vastaajien mukaan sovellu tuulipuistolle.
 - Tuulivoima soveltuu huonosti sisämaahan.
 - Tuulivoimahankkeille tarvittaisiin ympäristölupamenettely.
 - Tuulivoimarakentamiselle tarvittaisiin maakunnan tasoista tarkastelua. Kunnat ja toimijat ovat edistäneet hankkeita holtittomastikin.
 - Tarvitaan avointa viestintää ja asukkaiden kuuntelemista.
 - Riskit tulee huomioida riittävän laajasti.